

2020-11-11

Ert dnr: U2020/02667/S

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

u.remissvar@regeringskansliet.se

Lingbygdens friskolas yttrande över betänkandet En mer likvärdig skola – *Minskad skolsegregation och förbättrad resurstilldelning* (SOU 2020:28)

Vi vill härmed lämna synpunkter på förslag och bedömningar i ovan rubricerat betänkande och anföra följande synpunkter på förslaget i utredningen "En mer likvärdig skola – minskad skolsegregation och förbättrad resursfördelning".¹

Angående förslaget att alla ska välja skola.

Det välkomnar vi. Vi hoppas också att friskolor kan betraktas likvärdigt vad gäller valprocessen, information, skolskjuts mm som de kommunala skolorna.

Angående förslaget att skolhuvudmännen ska fräntas ansvaret för skolplaceringen och att en nyinrättad regional skolmyndighet istället ska ansvara för såväl skolplaceringen som information om skolvalet.

De allra flesta friskolor är små som vår. Vi har ingen kö – alla som vill får plats. Det kommer att innebära osäkerhet för dem som söker till oss att inte kunna få besked direkt. Det kommer också att innebära att vi inte kan planera vår verksamhet inför hösten t ex lärarrekrutering eftersom vi sent kommer att få besked om hur många barn som kommer till oss. Det ger väsentligt extraarbete för oss och dyrare kostnader för staten – helt i onödan i stort sett överallt. Både en juste och likvärdig information och en juste och likvärdig hantering av valet borde respektive kommun kunna sköta i varje fall om det finns centrala regler.

Angående förslaget att skolhuvudmän måste inrapportera antalet skolplatser till en regional skolmyndighet nästan ett år innan terminsstarten.

Se föregående kommentar.

¹ Vi är en grundskola på landet i Ljungby kommun med ca 40-70 elever beroende av hur många barn som fötts olika år i skolans närhet. Just nu är vi 45 barn och växer några år till.

Angående förslaget att om en elev byter skola under terminen så ska skolpengen följa med först efter två månader.

Varför? Eftersom elever huvudsakligen ska byta skola vid terminsstart (vilket de enligt vår erfarenhet oftast gör redan), så vore det bättre att införa en tidsgräns för hur långt i förväg eleven måste meddela att den vill byta skola.

Angående förslaget om att kommunerna ska göra neddragningar av skolpengen till friskolor.

Kommuner ska kunna göra ett avdrag på friskoleelevers skolpeng. Avdraget motiveras med att kommuner har ett större ansvar att hantera förändringar av antalet elever i kommunen.

I Ljungby kommun, och förmodligen likadant i många andra kommuner, håller man inga extra platser för att Lingbygdens barn ska kunna få plats i kommunens skolor. Vid placeringsbesked inför start i förskoleklass delar kommunen upp barn från Södra Ljunga (Lingbygdens friskolas primära "upptagningsområde") på tre olika skolor, vilket i sig är fullständigt orimligt om man vill värna sociala kontakter och små samhällen på landet. De fyller där upp tomma platser, som har stått tomma i många år eftersom det inte finns fler barn i närheten av dessa skolor. Skolbyggnaden finns redan och man måste ha en viss miniorganisation.

Inte heller tar man större ansvar för att hantera elevförändringar. Vi får ersättning utifrån exakt hur många elever vi har respektive månad. Om vi har låga födelsetal ett år så får vi själva ta ansvar för att ha sparat pengar så att vi även klarar att driva skolan med färre barn. Vårt antal elever har varierat mellan 2 och 18 olika årtal. Det måste rimligen vara betydligt svårare att hantera det på en skola som totalt har 40-70 barn i F-6 än för en kommun där variationen i procent är betydligt mindre. Redan idag får vi lägre elevpeng än den kostnad per elev som kommunen rapporterar in.

För Lingbygdens friskola och för många mindre friskoleverksamheter är detta ett direkt hot mot verksamheten.

Vår friskola är en ekonomisk förening med noll kronor i vinstuttag. Alla pengar som kan bli över ett år sparas för att ha år då vi har färre elever, större behov av elevassistent, behöver förbättra något i fastigheten osv. Marginalerna är små och om detta förslag drivs igenom kan vi behöva lägga ner. Redan får många små friskolor på landet stå för sina egna skolskjutskostnader – så också Lingbygdens friskola. Detta innebär att elevpengen redan är lägre än för kommunala skolor även ur denna synvinkel.

Att elever som väljer en friskola ska få lägre skolpeng är inte förenligt med en likvärdig skola.

Angående kravet att skolhuvudman och rektor ska verka för en allsidig social sammansättning av eleverna och att statsbidraget ska kopplas till krav på en handlingsplan för hur detta arbete genomförs.

I en komplex verksamhet, som skolor allmänt anses vara, och med professionella lärare ska man undvika alltför mycket regler och krav på handlingsplaner. Det finns redan väldigt många och en enskild friskola utan kommunens centrala resurser och oftast utan någon koncernresurs orkar inte göra och klarar inte att hålla fokus på hur många planer som helst.

Vår lilla friskola har ungefär samma socioekonomiskt index som kommunen vi verkar i. Som nämnts tar vi emot alla som söker. I princip är det de som bor nära som söker till oss. Handlingsplan eller inte så är det dem vi kan attrahera. Vi kan inte anordna skolskjuts från längre avstånd, det har vi inte råd med, eller flytta mellan skolor när vi bara har en.

Glädjande nog flyttar fler ungdomar ut på landet, i många fall för att det finns en bra skola i närheten. Inflyttade, vi, sockenrådet och affären hjälps åt att "marknadsföra" orten.

För Lingbygdens friskola
Enligt uppdrag

Ann-Christine Johansson
Vice ordf

Lingbygdens friskola
Sommarsätevägen 2
341 91 LJUNGBY

Tel: +46 70 202 1346
Mail: ann-christine@johansson4.lby.se